

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM
II ETAP

System wspomagania szkół i doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie edukacji uczniów niepełnosprawnych

Dorota Żyro

Miasta:

Lublin, Poznań, Bydgoszcz, Katowice

Uczestnicy:

- Rodzice
- Nauczyciele, dyrektorzy szkół i placówek
- Przedstawiciele kuratoriów oświaty
- Przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego
- Przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych
- Przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych
- Przedstawiciele szkół wyższych

Wybrane problemy

Nauczyciele i specjaliści:

- Niewystarczające przygotowanie nauczycieli w zakresie pedagogiki specjalnej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Niskie kompetencje wychowawcze nauczycieli, niezbędne do pracy z dziećmi ze SPE i ich rodzicami
- Niewystarczająca liczba specjalistów z przygotowaniem do pracy z uczniami z niepełnosprawnością.
- Niewystarczające kompetencje specjalistów w szkołach ogólnodostępnych w zakresie pracy z uczniami z określoną niepełnosprawnością zwłaszcza z niepełnosprawnością sprzężoną
- Opór mentalny przed pracą z uczniem ze SPE
- Zbyt małe wykorzystanie specjalistów i zasobów szkół specjalnych oraz OSW jako wsparcia dla szkół ogólnodostępnych

Wybrane problemy

System doskonalenia:

- Niewystarczająca oferta szkoleń specjalistycznych o zróżnicowanym poziomie - od zagadnień podstawowych do bardzo zaawansowanych
- Brak stałego wsparcia dla systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego
- Mała dostępność materiałów odpowiednio zaadaptowanych do pracy z uczniem ze SPE
- Niska wiedza placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych i poradni p-p na temat nowego systemu wspomagania szkół
- Niska wiedza JST na temat potrzeb szkół związanych z kształceniem uczniów ze SPE, w tym z kształceniem specjalnym
- Niska wiedza JST w zakresie nowego systemu wspomagania pracy szkoły

Wybrane problemy

Diagnoza:

- Brak standardów prowadzenia procesu diagnostycznego
- Brak wystandaryzowanych i ogólnodostępnych narzędzi diagnostycznych i ścieżek postępowania postdiagnostycznego dla uczniów ze SPE
- Formułowanie opinii i orzeczeń hermetycznym, trudnym językiem, utrudniającym nauczycielom i rodzicom realizację zaleceń
- Nieprecyzyjna diagnoza potrzeb i możliwości oraz zakresu wsparcia niezbędnego dla ucznia dokonywana w poradni p-p

Wybrane propozycje rozwiązań

Kształcenie oraz doskonalenie nauczycieli i specjalistów:

- Opracowanie standardów kształcenia nauczycieli uwzględniających przygotowanie do pracy z uczniem ze SPE, w tym uczniem niepełnosprawnym
- Zmiany w programach nauczania kierunków pedagogicznych uwzględniające postęp w naukach medycznych, psychologicznych i pedagogicznych
- Zapewnienie możliwości organizacji praktyk dotyczących pracy z uczniem ze SPE w ramach kształcenia nauczycieli i doskonalenia zawodowego
- Stworzenie ogólnodostępnej bazy bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli i specjalistów
- Stworzenie lokalnej bazy specjalistów, nauczycieli wspomagających i asystentów z możliwością ich zatrudnienia w razie potrzeby
- Więcej form wspomagania nauczycieli prowadzonych w małych, jednorodnych grupach specjalistycznych

Wybrane propozycje rozwiązań

Rozpoznawanie potrzeb i praca z uczniem ze SPE:

- Opracowanie standardów funkcjonowania poradni p-p w zakresie merytorycznym, organizacyjnym, prawnym i finansowym w tym prowadzenia postępowania diagnostycznego i postdiagnostycznego
- Opracowanie narzędzi do prowadzenia rozpoznania potrzeb uczniów przez nauczycieli oraz diagnozy przez specjalistów
- Opracowanie i upowszechnianie materiałów merytorycznych dla nauczycieli i specjalistów do pracy z dzieckiem ze SPE
- Stała współpraca szkoły ogólnodostępnej ze specjalistami z poradni, OSW i szkół specjalnych w zakresie pracy z dzieckiem ze SPE
- Tworzenie w szkołach specjalnych specjalistycznych punktów konsultacyjnych / centrów edukacyjno-wspierających i szkół ćwiczeń
- Wykorzystanie sprzętów i zasobów szkół specjalnych lub OSW do pracy z uczniem ze SPE ze szkoły ogólnodostępnej.